

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 9P/281/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4611207482
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Helena Dudzíková
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2012:4611207482.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany samosudkyňou JUDr. Helenou Dudzíkovou vo veci starostlivosti súdu o maloletú H. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpenú Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: E. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y., A. XXXX/XX a Z. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y., I. G. XXXX/XX, o zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

Súd z m e ň u j e rozsudok Okresného súdu Topoľčany sp.zn. 10P/369/2006 zo dňa 24.10.2006 tak, že z v y š u j e vyživovaciu povinnosť otca na maloletú H., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 99,58 eur na sumu 200,- eur mesačne, s účinnosťou od 01.09.2011.

V ostatných častiach uvedený rozsudok zostáva nezmenený.

Zameškané výživné za obdobie od 01.09.2011 do vyhlásenia rozsudku v celkovej sume 662,52 eur je otec p o v i n n ý splácať v mesačných splátkach po 10,- eur, spolu s bežným výživným, pod následkom straty výhody splátok.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Matka maloletého dieťaťa podala návrh na zvýšenie výživného z toho dôvodu, že maloletá H. je študentkou 1. ročníka Hotelovej akadémie v Nitre, pričom je ubytovaná internátne a otec sa s dcérou nekontaktuje niekoľko rokov a nad rámec výživného ničím neprispieva, avšak má vyživovaciu povinnosť k plnoletej dcére N., ktorá je vysokoškoláčka a tiež ani s ňou sa žiadnym spôsobom nekontaktuje. Žiadala zvýšiť výživné zo sumy 99,58 eur na sumu 300,- eur mesačne, od 01.09.2011.

Matka ďalej poukázala na to, že maloletá H. je sledovaná v ambulancii S.. P. kvôli poruche štítnej žľazy a zvýšeného cholesterolu a tiež navštevuje kožnú ambulanciu S.. M. I., kde dopláca na lieky a prípravky podľa aktuálneho zdravotného stavu.

Matka zdôvodnila svoj návrh v tom smere, že žiada zvýšiť výživné na maloletú H. na sumu 300,- eur mesačne, s tým, že tieto finančné prostriedky budú použité i pre dcéru N., pretože táto návrh na zvýšenie výživného nemá záujem podať.

Otec s návrhom na zvýšenie výživného nesúhlasil, čo zdôvodňoval tým, že mu to finančne nevychádza a aj v súčasnej dobe si musí požičiavať, aby uhradil všetky náklady, ktoré mu vznikajú.

Kolíznym opatrovníkom doporučil návrhu matky vyhovieť a upraviť výživné vzhľadom na vek dieťaťa, jeho potreby, ako i zárobkové možnosti a schopnosti oboch rodičov.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, správou zamestnávateľa matky, daňovým priznaním otca za r. 2010, správou o povesti, správou kolízneho opatrovníka, dokladmi o poplatkoch, správou zo školy, pripojením spisov Okresného súdu Topoľčany sp.zn. 6C/78/2003 a 10P/369/2006 a zistil tento skutkový stav:

Rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp.zn. 6C/78/2003 zo dňa 25.04.2003 bolo manželstvo rodičov maloletej H. rozvedené a maloleté deti pochádzajúce z manželstva a to dcéra N., nar. XX.XX.XXXX a H., nar. XX.XX.XXXX pre čas po rozvoze boli zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na každé dieťa sumou 2.000,- Sk (66,38 eur).

Rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp.zn. 10P/369/2006 zo dňa 24.10.2006 bolo zvýšené výživné na dcéru N. zo sumy 2.000,- Sk na sumu 4.000,- Sk (132,77 eur) a maloletú H. zo sumy 2.000,- Sk na sumu 3.000,- Sk (99,58 eur).

V čase poslednej úpravy výživného matka mala príjem 6.928,- Sk (229,96 eur) a otec príjem podľa daňového priznania 8.745,41 Sk (290,29 eur). Obaja mali vyživovaciu povinnosť k dvom maloletým deťom.

V čase poslednej úpravy výživného maloletá H. navštevovala 5. ročník ZŠ, Topoľčany, ul. Gogoľova.

V súčasnej dobe maloletá H. na základe rozhodnutia zo dňa 16.05.2011 je prijatá na denné štúdium v študijnom odbore Hotelová akadémia, od 01.09.2011.

Dcéra N. je prijatá na bakalárske štúdium program: Psychológia na Filozofickej fakulte Trnavskej univerzity v Trnave v akademickom roku 2010/2011.

Matka pracuje ako zdravotná sestra, s priemerným mesačným zárobkom 415,98 eur. Obýva 3-izbový byt v osobnom vlastníctve, kde žije i priateľ Y. H., ktorý je živnostník a prispieva na domácnosť sumou 150,- eur mesačne. Platí nájom v sume 211,- eur, elektrinu 30,- eur, plyn a inkaso 5,- eur, internet 10,- eur, ročne Skylink 130,- eur, sporenie maloletej H. 16,60 eur a poisťku 4,- eurá mesačne. Z pripojeného dokladu matky vyplýva, že matka z titulu vyporiadania BSM otca maloletého dieťaťa vyplácala v sume 120.000,- Sk (3.983,27 eur). Súčasne predložila matka doklady o tom, že z finančnej hotovosti, ktorú vyplatila otcovi z bytu kúpil otec maloletého dieťaťa byt v Y., ul. N., ktorý neskôr predal a peniaze použil pre svoje potreby. Vyživovaciu povinnosť má k maloletej H. a plnoletej dcére N..

Otec je živnostník, v oblasti zámočník, zvärač, pričom nezamestnáva žiadnych zamestnancov a ponúka zámočnícke služby zamestnávateľovi D. G., I. - Q., ktorý zaslal tunajšiemu súdu správu, že za r. 2011 uhradil otcovi maloletého dieťaťa faktúry v celkovej výške 10.375,- eur. Z daňového priznania za r. 2010 vyplýva, že čistý ročný príjem otca maloletého dieťaťa činí 3.055,59 eur. Žije v spoločnej domácnosti so svojou priateľkou Z. I., ktorá má príjem vo výške 361,56 eur. Prispieva na domácnosť sumou 166,- eur a poplatky na plyn a elektrinu. Platí poisťné štvrťročne na svoju osobu 36,68 eur, avšak má zvýšené výdavky v súvislosti so svojím zdravotným stavom, keďže má problémy so žalúdkom a so srdcom. V spoločnej domácnosti žije i syn priateľky S. I., ktorý má 20 rokov a je nezamestnaný. Vyživovaciu povinnosť má k dvom deťom.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako ja na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu. Rovnako prihliadne aj na neprimerané riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje, možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu 3 rokov spätne, odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť , ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena , alebo zrušenie výživného možné , len na návrh.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, ak dôjde k zrušeniu, alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 163 ods. 2 O.s.p. rozsudky o výchove a výžive maloletých detí a o priznaní , obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť aj bez návrhu , ak sa zmenia pomery.

Vyššie citované zákonné ustanovenie vyjadruje zásadu, že k zmene dohôd a súdnych rozhodnutí o výživnom môže dôjsť len na základe zmeny pomerov zistených porovnaním okolností dôležitých pre určenie výživného, tak v čase skoršieho rozhodnutia, ako aj v čase nového rozhodnutia. Predpokladom zmeny právoplatného rozhodnutia o výživnom je však závažnejšia zmena pomerov, ktorou sa rozumie výrazná zmena tých okolností - na strane či už oprávneného alebo povinného, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. Takouto zmenou pomerov môže byť nárast potrieb detí, najmä v súvislosti s ich pribúdajúcim vekom, fyzickým vyspíevaním, formami prípravy na budúce povolanie, ale

i zmena v možnostiach povinného plniť si vyživovaciu povinnosť v doterajšom rozsahu. Pri rozhodovaní o zmene výživného musí súd posúdiť komplexne všetky zmeny v pomeroch účastníkov, ku ktorým došlo od predchádzajúcej úpravy, a musí taktiež prihliadnuť na vývoj životných nákladov za celé obdobie, ktoré uplynulo od vydania posledného rozhodnutia o výživnom, tzv. valorizačnú klauzulu zakotvenú v ustanovení § 78 ods. 3 ZR. Rovnako tak nemôže opomenúť existenciu ustanovenia § 62 ods. 2 ZR zakotvujúcu právo dieťaťa podieľať sa na dosiahnutej životnej úrovni svojich rodičov, či už v pozitívnom alebo negatívnom zmysle, ako i všeobecné hľadisko upravené v ustanovení § 75 ods. 1 ZR, podľa ktorého pri rozhodovaní o výživnom sa prihliada na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Odôvodnené pomery dieťaťa sú závislé predovšetkým od jeho veku, zdravotného stavu, fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie, od hodnoty jeho majetku, a sú bezprostredne ovplyvňované

schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi rodičov. Ak sú tieto obmedzené, sú odôvodnenými iba bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. Výživné pre dieťa teda slúži nielen na uspokojovanie všetkých jeho odôvodnených potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa (vzdelávanie, príprava na povolanie, kultúrne, športové, rekreačné potreby, tvorba úspor a pod.)

Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú teda rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru.

Výživným sa rozumie uspokojovanie všetkých životných potrieb toho, komu má byť poskytované. Výživou dieťaťa je zabezpečovanie potrieb pre jeho všestranný rozvoj po stránke fyzickej a duševnej; právo na výživu maloletého dieťaťa vzniká jeho narodením. (§ 7 ods. 1 Obč. zákonníka)

Pri určovaní výživného je potrebné vziať do úvahy výkon osobnej starostlivosti o dieťa jedným z rodičov, pretože práca a osobná starostlivosť, ktorú jeden z rodičov poskytuje dieťaťu tvoria materiálne hodnoty zodpovedajúce príspevku druhého z rodičov, ktorý ich poskytuje v peniazoch.

Súd na základe prevedeného dokazovania mal za to, že návrh matky na zvýšenie výživného je opodstatnený, keďže od poslednej úpravy výživného došlo k podstatnej zmene pomerov na strane maloletej H., ktorá od 01.09.2011 navštevuje 1. ročník študijný odbor hotelová akadémia , teda pripravuje sa na budúce povolanie a zo správy zo školy vyplýva, že matke vznikli náklady v súvislosti s pracovným oblečením na varenie 70,- eur, pracovné oblečenie na obsluhu 30,- eur, obedy 17,- eur, poplatok za ubytovanie 17,- eur, telesná výchova 20,- eur , ročne rodičovský príspevok 20,- eur, prezúvky 10,- eur, učebnice cudzie jazyky 30,- eur, školské potreby 20,- eur, suroviny na cvičenia z varenia 8,- eur a lyžiarsky kurz 160,- eur. Z uvedeného prehľadu o nákladoch je teda nepochybné, že matke sa podstatne zvýšili náklady na zabezpečenie školských potrieb, ubytovania, stravy, ako aj ďalších potrieb. Pokiaľ ide o matku, u tejto došlo k zvýšeniu príjmu od poslednej úpravy výživného, tejto nepribudla žiadna vyživovacia povinnosť a taktiež došlo k zmene pomerov na strane otca v tom smere, že sa zlepšila jeho finančná situácia, tak ako to vyplýva, z pripojeného daňového priznania, preto súd upravil vyživovaciu povinnosť otca na maloletú H. zo sumy 99,58 eur na sumu 200,- eur mesačne, od 01.09.2011, t.j. od nástupu na strednú školu.

Súčasne súd rozhodol o zameškanom výživnom za obdobie od 01.09.2011 do vyhlásenia rozsudku v celkovej sume 662,52 eur, ktoré povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 10,- eur, spolu s bežným výživným.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 odsek 1 písm. a/ O.s.p. nakoľko ide o konanie , ktoré možno začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na podpísanom súde v troch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 - 3 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.